

Цей розділ форми синтезує кілька важливих мотивів. Уже від самого початку встановлюється тематична арка – початковий мотив Рапсодії звучить тепер не примарно, а, навпаки, урочисто-апофеозно. Послідовність еліптичних зворотів поступово замінюється тривалим тремоло на домінантовому септакорді основної тональності, на тлі якого в партії соліста, наче відлуння, звучать початкові мотиви головної партії в аугментації. Зіставляючи у цій композиції хроматику з діатонікою, елементи цілотнового ладу з натуральними ладами, Дебюссі в кульмінації досягає просвітленої мажорності. Хвилеподібні пасажі саксофона стрімко злітають вгору, і як результат динамічного зростання (від *p* до *ff*) на *tutti* яскраво спалахує сліпучий тонічний акорд.

Отже, в Рапсодії для саксофона з оркестром композитор зумів втілити витончені акварельні фарби, вирафінованість колориту, які виявилися у прагненні зафіксувати безперервну зміну вражень. Окрім того, вищенаведені спостереження дають підстави переконатися, що сприйняття світу як багатобарвного декоративного панно залишається однією з головних рис стилю К Дебюссі. Його музика, у тому числі для духових інструментів, і донині несе в собі утвердження великої, незбагненої сили та величі природи, що надихає та підтримує Людину.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барсова И. Книга об оркестре // И. Барсова. – Изд. 2-е. – М. : Музыка, 1978. – 206 с.
2. Берлиоз Г. Большой трактат о современной инструментровке и оркестровке (с дополнениями Рихарда Штрауса) / Г. Берлиоз. – [Пер., ред., вст. статья и комментарии С. П. Горчакова]. Ч. 1. – М. : Музыка, 1972. – 308 с.
3. Дебюсси К. Избранные письма / К. Дебюсси. – [Ред. А. Розанова]. – Л. : 1986. – 286 с.
4. Кокорева Л. Клод Дебюсси / Л. Кокорева. – М. : Музыка, 2010. – 496 с.
5. Кремлёв Ю. Клод Дебюсси / Ю. Кремлёв. – М. : Музыка, 1965. – 792 с.
6. Рогаль-Левицкий Д. Беседы об оркестре / Д. Рогаль-Левицкий. – М. : Госмузиздат, 1961. – 488 с.
7. Сабанеев Л. Клод Дебюсси / Л. Сабанеев. – М. : Работник просвещения. – 1922. – 36 с.
8. Яроцинский С. Дебюсси, импрессионизм и символизм / С. Яроцинский. – М. : Прогресс, 1978. – 232 с.

УДК 78.071.1(477)

Я. Р. ГОРАК

ЗБІРКА РУКОПИСНИХ ДОКУМЕНТІВ: ДО ІСТОРІЇ КОМПОЗИТОРСЬКОЇ СПАДЩИНИ ДЕНИСА СІЧИНСЬКОГО

У статті вперше здійснено огляд збірки рукописних документів, адресованих Ярославові Ярославенку. Ці документи висвітлюють торчу співпрацю Дениса Січинського з музичним видавництвом «Торбан» і участь Я. Ярославенка (як керівника видавництва) у долі творчої спадщини Д. Січинського після смерті композитора. Огляд супроводжено коментарем, який узагальнює проведені над цими рукописами наукові дослідження, з'ясовує їх суть цих матеріалів, їхнє, призначення, розкриває факти, події, пов'язані з ними.

Ключові слова: Денис Січинський, Ярослав Ярославенко, музичне видавництво «Торбан», листи, рукописи, «Спадщина Дениса Січинського», Лев Джулинський, Наукове товариство імені Т. Шевченка.

СОБРАНИЕ РУКОПИСНЫХ ДОКУМЕНТОВ: К ИСТОРИИ КОМПОЗИТОРСКОГО НАСЛЕДИЯ ДЕНИСА СИЧЫНСКОГО

В статье впервые сделан обзор собрания рукописных документов, адресованных Ярославу Ярославенко. Эти документы освещают творческое сотрудничество Д. Сичынского с музыкальным издательством «Торбан» и участие Я. Ярославенко (как руководителя издательства) в судьбе творческого наследия Д. Сичынского после смерти композитора. Обзор сопровождается комментарием, который обобщает проведенные научные исследования этих рукописей, выясняет сущность этих материалов, их предназначение, раскрывает факты, события, связанные с ними.

Ключевые слова: Денис Сичынский, Ярослав Ярославенко, музыкальное издательство «Торбан», письма, рукописи, «Наследие Дениса Сичынского», Лев Джулынский, Научное общество имени Т. Шевченко.

Y. R. HORAK

COLLECTION OF MANUSCRIPTS: RELATED TO THE HISTORY OF DENYS SICHYNSKYI COMPOSER'S HERITAGE

The article makes attempt to review for the first time the collection of manuscript documents, addressed to Yaroslav Yaroslavenko. Thematically these documents are linked to creative collaboration of Denys Sichynskiy with «Torban» Music Publishing House and participation of Y. Yaroslavenko (as a head of the house) in the preservation of Denys Sichynskiy's creative heritage after the composer's death. The review is followed by commentary, which summarizes the scientific investigation of these manuscripts, explains their essence, aim, elucidates the facts and events behind these documents.

Key words: Denys Sichynskiy, Yaroslav Yaroslavenko, «Torban» Music Publishing House, letters, manuscripts, «Heritage of Denys Sichynskiy», Lev Dzhulynskyi, Shevchenko Scientific Society.

У Відділі наукових досліджень музичних творів і фотодокументів Інституту досліджень бібліотечних мистецьких ресурсів Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника нещодавно виявлена низка рукописних документів, адресованих Ярославові Ярославенку (справжнє прізвище – Ярослав Вінцковський (1880–1858)). Це – автографи листів (українською, польською мовами) різних людей до Я. Ярославенка протягом 1906–1912 років, зошит з його нотатками, телеграма, поштові квитанції про надіслання бандеролей, документи музичного видавництва «Торбан» (угоди про надрукування творів, дозволи на передрук, список творів). Усі ці досить різні документи об'єднуються навколо однієї тематики – творчої співпраці Дениса Сичинського з музичним видавництвом «Торбан» і участі Я. Ярославенка (як керівника видавництва) у долі творчої спадщини Д. Сичинського після його смерті. З'ясування змісту і важливості рукописних документів актуалізує потребу якнайскорішого введення їх у науковий обіг як у вигляді науково обґрунтованої інформації про них, так і у вигляді опублікування їх текстів з належним коментарем. Цим зумовлюється актуальність пропонованої статті, мета якої – подати науково-обґрунтовану інформацію про цю добірку.

Оскільки рукописи виявлені лише тепер, не дивно, що вони були невідомими і недоступними для дослідників. Більш дивує те, що збирання композиторської спадщини Д. Сичинського і участь у цьому процесі Я. Ярославенка залишилися поза межами досліджень як про Д. Сичинського, так і про Я. Ярославенка, та й взагалі – поза інтересами музикознавців. У творчому портреті про Д. Сичинського С. Павлишин [7] навіть не згадується про збирання спадщини композитора після його смерті. Нарис В. Лаби [4] про життя і діяльність Я. Ярославенка теж обминає цю грань діяльності митця. Найбільше висвітлюють цю проблему опубліковані нами листи Д. Сичинського до Я. Ярославенка [3]. Автографи цих листів, що

охоплюють період з 1905 по 1909 рр. збереглися донині у рукописному відділі Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника [5]. Документи, про які піде мова, доповнюють і розкривають зміст деяких з наведених у публікації листів, а також сприяють висвітленню дальшого розгортання подій.

Видавництво (тоді воно було видавничою фірмою) під назвою «Українська накладня» у Львові Я. Ярославенко очолив у лютому 1905 року і запросив Д. Січинського до співпраці. Композитор радо відгукнувся на пропозицію, надсилав для видавництва свої твори, а з Я. Ярославенком провадив інтенсивне листування до кінця свого життя. Ярославенко долучив до кожного з них окремо написаний власний коментар під назвою «Замітки до листів і карток пок. Дениса Січинського, укр[аїнського] композитора з приводу кореспонденції між нами», датований 22 лютого 1913 року [5, арк. 51–56]. Коментар свідчить, що не всі автографи листів збереглися у бібліотечній справі. Декілька з них віднайшлося серед рукописної добірки. Це, зокрема, документи, адресовані «Українській накладні» і підписані Д. Січинським. В одному з них, написаному чорним чорнилом на пошарпаному аркуші в клітинку (підписаний «За Видавництво муз. «Станіславівського Бояна» Денис Січинський арт. редактор, Евген Якубович», датованому «Станіславів 9 марта 1906»), йдеться про надання дозволу «Станіславівським Бояном» львівському видавництву перевидати 2 твори Д. Січинського – солоспіви «Як почуєш вночі» (сл. І. Франка) та «Не співайте мені сеї пісні» (сл. Лесі Українки). Саме цього документа стосується коментар Я. Ярославенка у «Замітках до листів...»: «Уповажене з 9ого марта 1906. Наведені пісні належали до тих закуплених «11 пісень». Появились як № 24 і 28 [видавництва «Торбан» . – Я. Г.]» [5, арк. 51; підкреслено в автографі. – Я. Г.]. «11 пісень», про які говорить коментар, – це 11 солоспівів Д. Січинського, які склали «Альбом пісень», виданий «Торбаном» у 1908 році. Про них же мовиться і в іншому документі (з датою «Станіславів дня 17 / IV 1906»), названому Я. Ярославенком у «Замітках до листів...»: «Контрактом з 17 / VI 06 купна і продажи 11ох пісень» [5, арк. 56; підкреслено в автографі. – Я. Г.]. Підписаний Д. Січинським, Ярославом Витошинським та Федором-Іваном Олесницьким як свідками, «контракт» засвідчує передачу Д. Січинським 11-ох своїх солоспівів (перелік подано) для опублікування видавництвом.

Ще один документ з добірки – з датою «Станіславів 23 / 8 1906» і підписом Д. Січинського – засвідчує відступлення композитором накладні «на цілковиту і свобідну власність» 4-ох його творів: солоспівів «І золотої, й дорогої» (сл. Т. Шевченка), «Стоїть гора високая» (сл. Л. Глібова) та фортепіанних творів – «Піснь без слів» (d-moll) та «Mazurka de Concert». Цей документ у «Замітках до листів...» не згаданий.

Важливим і трагічним документом добірки є автограф листа Д. Січинського від 28 лютого 1909 року, у якому композитор заповів Я. Ярославенкові і очолюваному ним видавництву «Торбан» власність на рукописи своїх творів і право на їх збір та публікацію. «Лист з 28 / 2 1909. Се формальне завіщане яким [Д. Січинський. – Я. Г.] зробив одиноким спадкоємцем усіх своїх творів «Музичну Накладню Торбан» у Львові» [5, арк. 56], – коментує цей лист у «Замітках до листів...» Я. Ярославенко. В існуючих публікаціях лист ніколи не відтворювався точно за автографом. У публікації Я. Ярославенка [2, с. 1] 1910 року його подано з істотними купюрами, оговореними автором публікації. 1936 року лист опублікував у повному обсязі Степан Чарнецький [11]. У короткій преамбулі він зазначав, що лист «наводжу дослівно, змінивши лиш правопис і одно драстичне слово» [11, 2]. Однак редакційні втручання С. Чарнецького в текст листа значно глибші й істотніші, ніж підведення правопису до тогочасних вимог: замінюються слова, форми дієслів, два прості речення сполучаються в одно. «Драстичним словом» була фраза з листа про «скотське повоження» Джулинського, що С. Чарнецький змінив на лагідніше – «нелюдське поведення». Не знаючи про публікацію С. Чарнецького, у 1993 році нами був відтворений цей лист за статтею Я. Ярославенка 1910 р. [3, с. 297–298].

Свою останню зустріч з Д. Січинським Я. Ярославенко описує у статті «Спадщина Дениса Січинського»: «Коли відтак дня 26 марта того ж року приїхав пок. Д. Січинський до Дрогобича, щоб в останне попрощатись зі мною, тогді подав мені також усьо, що під пору памятав про свої писаня, а що сам писати не міг, тож я списав отсі дати [...]» [2, с. 1]. Автор

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

наводить перелік продиктованих йому тоді композитором. Оригінал цього списку зберігся в цій добірці рукописів: він написаний олівцем з обох сторін аркуша в лінійку, на якій видно сліди багаторазових згинів. На середині першої сторінки аркуша напис Я. Ярославенка чорнилом: «Це спис творів Д. Січинського, які він подав мені сам будучи в мене в Дрогобичи у 1909 р. Ярославенко. 9 / V 1941» [підкреслення в автографі. – Я. Г.]. Порівняння друкованого і рукописного списку показує, що у статті Я. Ярославенко неточно відтворив цей важливий документ, випустивши з нього із невідомих причин 3 позиції. Наведена таблиця ілюструє розбіжності (формулювання кожної позиції подаю дослівно за джерелами, не оформляючи їх як цитати):

<i>«Спис творів Д. Січинського, які він подав мені <u>сам</u> будучи в мене в Дрогобичи в 1909р.»</i>	<i>Я. Віницький. «Спадщина Дениса Січинського» // Діло. – 1910. – № 85. – 18.04. – С.1.</i>
1. По діброві вітер віс (Шевченко) Сольо тенорове (сопран)	1. По діброві вітер віс, тенорове або сопранове сольо (слова Шевченка).
2. 3 (2) мазурки 86-87рік	2. Три мазурки з року 1886 або 1887
3. Вальс в f-moll (Valse lento)	3. Вальс в f-moll (Valse lento)
4. Два (три) похоронні марші (Садовський, Радче (в c-moll))	4. Два (згідно три) похоронні марші
5. Пісня без слів (Радче)	5. Пісні без слів фортеп'яна
6. На вічний сон (Будзиновський, оркестра)	6. «На вічний сон» симфонічний фрагмент на фортеп'яна, також на оркестру
7. Твори до вправ (Соколі) (Генрик Будзин).	7. Твори до гімнастичних вправ
8. Музика до шпучок театральних	
9. Мужеські хори ?	8. Мужеські хори. Всякі
10. Минули літа (мішаний хор) у п. Анна Тисовецька Станіславів Бельведер голоси оркестральні Боян Станіслав.	9. Минули літа молодії мішаний хор з фортеп'яном або оркестрою
11. Цитра (у п-ни ?) 50 композицій	10. З яких 50 композицій і перерібок на цитру
12. у о. Остапа Нижанковського	11. у о. Нижанковського Остапа різні річи
13. Лічу в неволі	12. Лічу в неволі» і «Дніпро реве» на мішаний хор в супроводі оркестри
14. Дніпро реве, у цукорника Заплатинського в Бережанах	
15. Kolędy w Drogowyzu	13. Kolędy в закладі Дроговижу
16. Сагайдачний на 4 руки Радче	14. «Сагайдачний» марш на 4 руки
17. До слів Карманський 1 мужеський 2 сольові в Станіславові	15. Пісні до слів П. Карманського
18. у Якубовича в Станіславові	16. Твори у п. Якубовича в Станіславові
19. «Не пора» до слів Франка 1893	17. «Не пора» з року 1893.
20. 1892р. Один у другого питаєм	
21. «Нудьга гнітить» мужеські хори	
22. a la Schumann Kinderszenen	18. «Kinderszenen» a la Schumann
23. на скрипці річи Reveire 1885-86 народний учитель Felinek	19. «Reviere» на скрипці з фортеп'яно
24. 1899 зі Стрийським Бояном на концерті о. Слободян на скрипці в g-moll 9/8 такт + назва?	20. Не знаний заголовок твору на скрипці з року 1899, що грав о. Слободян на прогульках «Стрийського Бояна»
25. Гірнякова у Львові жінка Д-ра хімії (ц.е. Олександра Домбчевська)	21. Всілякі твори у п. Гірнякової у Львові
26. Valse: на філях Дністра на 4 руки	22. «На філях Дністра», вальс на 4 руки.

«На другий день, – продовжує у статті Я. Ярославенко, – т[о] е[сть] в суботу [27 березня 1909 р. – Я. Г.] попрямував був пок. Денис в дорогу до Станіслава, але чого, сего не знав

сказати. – «Як стане мені гроший» мовив, «то піду далі у світ, а як ні, то прийдець ся мені такой в Станиславові вмирати». – Ми розпрощались в Стрию на двірці, куда я його був відвіз. Січинський поїхав до Станиславова, а я повернув в годину пізнійше до Дрогобича і ми більше не бачили ся. 27 мая 1909 досвіта одержав я ось-таку депешу зі Станиславова: «Semp romer 27 ro połudne pohoron. – Jakubowicz». В депеші не тільки що імя було переключене, але ще й запізно була мені доручена (сеж наша галицько-польська почта!) так, що остатний – можливий поїзд уже був відійшов і я не міг навіть віддати послідного поклону правдивому щирому українському музикови, а мому дорогому приятелеви...» [2, с. 1]. Оригінал згадані телеграми, писаний олівцем, теж опинився серед цієї рукописної збірки.

За кілька тижнів після смерті композитора Я. Ярославенко подав на шпальтах газети «Діло» коротке оголошення: «Письмом з дня 28 лютого с.р. просив та уповноважив мене пок[ійний] Денис Січинський видати усі його музичні твори, які находять ся між людьми, тому отсею дорогою прошу всіх тих, кому лишень милою була муза Покійного, щоб зволили прислати манускрипти в цілі їх опублікованя за адресою: «Теорбан», музична накладня у Львові, ул. Вроновська ч[исло] 8» [1].

На оголошення листовно відгукнулося чимало людей різних професій, які знали Д. Січинського особисто, у домі яких композитор бував і дарував їм автографи своїх творів. Таких листів у добірці – 23: українською мовою – від Євгена Якубовича (4), від Ольги Січинської (3), від о. Лева Джулинського (4), від Володимира Левицького (2), від Володимира Котовича, Олександри Гірняк (з Домбчевських), Івана Чупрея, Володимира Федака, А. Бачинського, Ярослава Грушкевича, Тадея Купчинського, Модеста Козловського (всі по 1); польською мовою – лист від Пжиб'яка (Przybiak) від 16.07.1909 та поштова картка з Бережан від Б. Заплатинського, власника львівської цукерні в Бережанах.

Деякі листи старанно зберігаються в конвертах, але більшість їх розокремлена з конвертами: конверти зберігаються разом з рукописами, за їхніми відправниками і адресами видно, що вони є від тих же осіб, що й листи, але який конверт якого листа стосується – встановити іноді проблематично.

Збереглися окремі рукописні матеріали, надіслані разом з листами. Таким є, зокрема, лист німецькою мовою, датований «Stanislau September 1905», який містить біографію Д. Січинського. Перед початком листа, вгорі, ближче до правого верхнього кутка сторінки – штамп фіолетовим чорнилом «Емануїл Січинський». Отець Емануїл Січинський був парохом села Радче коло Станіславова. У нього і його дружини Ольги – як у своїх кривних – Д. Січинський часто гостював, тому в цього подружжя збереглося чимало автографів творів композитора. Вкінці листа – допис фіолетовим олівцем: «На випадок виданя сего листу в оригіналі поправив з грубшого (т. є. в стилістичнім напрямі) о. Еман. Січинський». Ця німецькомовна біографія Д. Січинського була надіслана разом з листом Ольги Січинської від 3 липня 1909 р., про що зазначено в тексті листа.

Іншого листа тієї ж Ольги Січинської стосується корінець збереженого «Адресу пересилкового» (в нашому розумінні – чек про відправлення рекомендованого листа), де іменем відсилача зазначено чорним чорнилом: «о. Е. Січинський Станіславів poste restante», а кругла поштова печатка містить дату: «Stanislau 16. VI. 09».

Лист польською мовою до Я. Ярославенка начальника залізничної станції в Потуторах Яна Покорного (Jan Pokorny), датований 30.03.1912 р., стосується листа Модеста Козловського, який працював касиром на цій станції. Я. Покорний інформує, що в М. Козловського зберігається близько 60 композицій Д. Січинського. Однак М. Козловський у листі до Я. Ярославенка від 22.05.1912 р. відмовився надіслати автографи цих композицій для видавництва.

Інша квитанція «Адрес пересилковий» засвідчує пересилку о. Левові Джулинському (його прізвище і місце проживання проштамповано фіолетовим чорнилом) до Лапшина пакета з нотами. Цим пакетом був мабуть, рукописний клавир опери «Роксоляна», який просить Л. Джулинський в одній поштовій картці від 25.01.1910 р.

Листи становлять науковий інтерес в кількох аспектах. Передовсім вони ілюструють процес збирання творчої спадщини Д. Січинського і є авторитетними документами в часовому

відтинку між смертю композитора і передачею автографів його творів до бібліотеки НТШ. У них розкриваються особистості з оточення Д. Січинського, вони документують низку малознаних деталей з історії творчості Д. Січинського. Так, у листі до Я. Ярославенка, орієнтовно датованому першою половиною 1909 року, о. Лев Джулинський як власник опери (оскільки він замовляв і платив Д. Січинському за її написання) висловлює ідею про видання клавіру і з листом присилає проект оголошення на передплату майбутнього видання «в як найкращім липскім [Ляйпцігському. – Я. Г.] виданю». Цікавою і невідомою деталлю є повідомлення в листі В. Левицького від 12.11.1909 р. про наявність у нього партитури «Вечорниць» П. Ніщинського, укладеної Д. Січинським на струнний оркестр.

Лист від Тадея Купчинського (брата виконавця-цитриста і композитора Євгена Купчинського) зі Львова від 25.08.1910 засвідчує існування у Д. Січинського окремого оригінального твору до тексту Франкового «Не пора». Нотним інципінтом у листі Т. Купчинський наводить з пам'яті фрагмент мелодії твору. Можливо, це і є мелодія того хору на Франкові слова з 1893 року, який фігурує серед списку творів, продиктованих Д. Січинським Я. Ярославенкові в Дрогобичі.

Автографи композицій Д. Січинського надсилалися Я. Ярославенкові або з проханням після використання повернути, або ж – з умовою передачі після опублікування усіх автографів до музею чи архіву. Я. Ярославенко вів спеціальний облік усіх отриманих і побачених рукописів. Зберігся зошит в лінійку у цупкій сірій обкладинці, на якій від середини зазначено олівцем: «Я. Ярославенко. Денис Січинський його житя та писаня». Зошит списаний до половини в основному простим чорним олівцем, хоч є фрагмент, писаний фіолетовим олівцем. У тексті наявні правки, помітки синьою пастеллю і чорним чорнилом. Принцип запису в зошиті – щоденниковий: під конкретною датою, а іноді і місцем здійснення запису, зазначається прізвище особи, в якій побував Я. Ярославенко або ж від якої отримав автографи Д. Січинського, а далі – переліки самих творів з місцем, а часом – і датою їх написання. Перший запис в зошиті датований 13.06.1909 у Львові, останній – «Дня 7 / V 10».

Матеріали зошита послужили Я. Ярославенкові основою для написання статті «Спадщина Дениса Січинського», що видно з наведеного вище матеріалу. Переконають в цьому і наведені у статті списки автографів творів Д. Січинського. Різниця полягає лише в тому, що у друкований варіант не увійшли зазначення місця і дати написання твору, ретельно зафіксовані у зошиті і взяті, мабуть, із самих автографів Д. Січинського.

Крім розглянутих документів, є декілька таких, які опосередковано стосуються долі композиторської спадщини Дениса Січинського. Передовсім це лист Богдана Лепкого до Я. Ярославенка, писаний з Кракова 12 березня 1907 року, який обговорює рецензії Володимира Садовського про першовиконання солоспіву «Finale» Д. Січинського на одному з концертів 1907 року. Недатований лист до Я. Ярославенка, написаний чорним чорнилом і підписаний від імені «Станіславівського Бояна» Петром Чайківським (головою) та Мирославом Гаврилівим (секретарем), пов'язаний з процесом підготовки концерту пам'яті Д. Січинського в перші роковини його смерті, проведеного 15 грудня 1910 року в театральному залі товариства ім. С. Монюшка у Станіславові [9, с. 6].

У статті «Спадщина Дениса Січинського» Я. Ярославенко повідомляв, що «манускрипти по ужитю гадаю передати у архів Наук[ового] тов[ариства] ім. Шевченка у Львові, наколи властителі на те згодять ся. На всякий случай зроблю так з тим, що заховали ся у мене» [3, с. 2]. Митець сповнив свій намір. У «Справоздані з бібліотеки за час від 1 січня до 30 цвітня 1913» у «Хроніці НТШ» зафіксовано: «В часі, обонятім сим справозданем, до II-го відділу [рукописи, автографи, дипломати. – Я. Г.] дарували: 1) Я. Вінчковський (Львів) – збірку автографів композ[итора] Д. Січинського» [10, 22]. Розпорошенням рукописів в силу долі бібліотеки НТШ з приходом радянської влади на Західну Україну пояснюється, чому настільки цінна збірка не увійшла до відповідних бібліотечних фондів. Ймовірно, що окремі рукописи Я. Ярославенко міг особисто віддати у бібліотеку, адже 18 березня 1941 року його прийняли на роботу на посаду музикознавця львівської бібліотеки АН УРСР (нині – ЛННБ імені В. Стефаніка), і з невеликими перервами (внаслідок воєнних подій) він пропрацював тут аж до квітня 1948 року [4, с. 39–41; 8, с. 11–13]. Саме періоду його роботи в бібліотеці

стосується згадуваний напис (датований 9.05.1941 року) на списку творів Д. Січинського і розписка (датована «Львів 15 V. 1941») музикознавця і композитора Василя Витвицького, написана зеленою кульковою ручкою на аркуші в клітинку. Розписка інформує, що В. Витвицький «взяв від тов[ариша] Вінцковського» один друкований збірник (назви не вказано) і 9 автографів композицій Д. Січинського (музика до вправ, 3 «пісні без слів», «Сагайдачний» (дві версії), «В осені», «Мазурка», «На вічний сон»). Яким би шляхом не потрапила ця добірка рукописів до бібліотеки, вона випала з-під уваги бібліотекарів – формувачів фондів Я. Ярославенка (Ф. 146) та Д. Січинського (Ф. 169) і донині залишилася неопрацьованою бібліотечними фондами.

Тож ця рукописна збірка є цінним документальним джерелом для простеження долі композиторської спадщини Д. Січинського у перші роки після його смерті. Її цінність вимірюється в кількох аспектах. Передовсім матеріали збірки висвітлюють особистості з оточення композитора, які з любов'ю і жалем, згадуючи життєві поневіряння Д. Січинського, радо і солідарно відгукнулися на ініціативу зібрати і видати його творів. Збірка дає цінні документальні свідчення історії окремих творів Д. Січинського (щодо їх датування, кому, де, коли твір присвячено і подаровано, хто і коли передав його автограф для публікації), а також містить інформацію про втрачені, або й зовсім невідомі сьогодні твори композитора. Врешті, збірка є істотним документом діяльності Ярослава Ярославенка. Отримавши заповіт свого приятеля, він став промотором і основним реалізатором у проведенні копіткої збирацької й музикознавчої роботи зі збирання і паспортизації творів Д. Січинського. Зібравши автографи і цілісною добіркою передавши їх у бібліотеку НТШ, заклав цим фундамент для сучасного джерелознавчого дослідження творчості галицького класика української музики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вінцковський Я. В справі видання композицій бл.п. Дениса Січинського / Ярослав Вінцковський // Діло. – 1909. – № 119. – 4. 06. (22. 05). – С. 3. – Підписано : Інж. Яр. Вінцковський.
2. Вінцковський Я. Спадщина Дениса Січинського / Ярослав Вінцковський // Діло. – 1910. – № 85. – 18 (5).04. – С. 1.
3. Горак Я. Листи Дениса Січинського до Ярослава Вінцковського / Яким Горак // Записки Наукового товариства імені Т. Шевченка. – Том ССХХVI : Праці музикознавчої комісії / [Ред. О. Купчинський, Ю. Ясіновський]. – Львів, 1993. – С. 281–303.
4. Лаба В. Творець українських маршів Ярослав Ярославенко: життєвий та творчий шлях / Василь Лаба. – Львів, 2000. – 49 с.
5. Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаніка НАНУ. – Відділ рукописів. – Фонд 169 (Д. Січинський). – Спр. 31.
6. Новинки. На пам'ятник бл. п. Денисови Січинському // Діло. – 1911. – № 1. – 2.01.1911 (20.12.1910). – С. 7. – Підписано : І.
7. Павлишин С. Денис Січинський / Стефанія Павлишин. – Київ : Музична Україна, 1980. – 48 с.
8. Романюк С. Відділ мистецтва: події, факти, особистості / Світлана Романюк // Записки Львівської національної наукової бібліотеки імені В. Стефаніка : Збірник наукових праць. – Випуск 2 (18). – Львів, 2010. – С. 5–43.
9. Станіславський Боян // Діло. – 1910. – № 274. – 8.12. (25.11) – С. 6–7.
10. Хроніка Наукового товариства імені Шевченка. – 1913. – Вип. II. – Ч. 54.
11. Чарнецький С. З пожовклих листків / Степан Чарнецький // Назустріч. – 1936. – № 24. – С. 2.